

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8PPOm/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824200550
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7824200550.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matky A. B. C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom trvale D., t. č. bytom v C., E. F. X, a otca G. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX, za účasti starej matky H. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. D. XXX, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, J. XXX, XXX XX C., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

SpisovaZnacka

- Okresný súd Rožňava nariaďuje neodkladného opatrenie, v zmysle ktorého maloleté dieťa - mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, H. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. D. XXX.
- Toto uznesenie je predbežne vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.
- Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

SpisovaZnacka

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava (ďalej len „ÚPSVaR C.“) svojím návrhom doručeným súdu dňa 14.3.2024 žiadalo, aby súd vydal neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, t. č. bytom E. F. X, C., z rodičov matky A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, t. č. bytom E. F. X, C. a otca G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, na základe ktorého bude mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zverená do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, H. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. D. XXX.
- Navrhovateľ - ÚPSVaR C. svoj návrh dôvodil tým, že mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, pochádza z mimomanželského vzťahu matky A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, D. I. D. XXX a otca G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX.
- Okresný súd Rožňava Rozsudkom sp. zn. 8P/119/2023 zo dňa 27.07.2023 schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletej, v zmysle ktorej dohody maloletú A. zveril do osobnej starostlivosti, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej po 180,00 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk matky, od 01.08.2023 do budúca. Otec maloletej bol zároveň zaviazaný zaplatiť nedoplatok na výživnom v celkovej sume 1.665,00 eur za obdobie od 01. 10. 2022 do

31. 07. 2023, ktorý nedoplatok bude splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia jednej splátky. Otec maloletej má možnosť stykať sa s maloletou A. neobmedzene, v zmysle dohody s matkou maloletej.

4. Matka spolužitie s otcom dieťaťa podľa svojho vyjadrenia ukončila v marci 2023 z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov zo strany otca maloletej a z toho vyplývajúcich konfliktov. Matka zabezpečuje osobnú starostlivosť aj o maloletú D. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá pochádza z mimomanželského vzťahu matky a nevedeného otca. Domnelým otcom má byť K. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX. Matka maloletej má aj ďalšiu vyživovaciu vo vzťahu k mal. M. B., nar. XX.XX.XXXX. Mal. M. bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/423/2014-46 zo dňa 28.04.2015 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke H. A. B..

5. Dňa 05.09.2023 tunajšiemu O SPODaSK osobne oznámila stará matka mal. detí zo strany matky, že dňa 04.09.2023 v čase okolo 22:30 hod sa do jej domácnosti dostavila matka detí spolu s jej dvomi maloletými dcérami a od svojho syna M., ktorého má zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, pýtala jeho mobilný telefón. Začala byť agresívna, mal. A. od seba odstrčila a mal. D. mala na rukách. Mal. M. začala biť rukou po hlave. Následne fyzicky zaútočila aj na svoju matku. Následne mal. M. privolať políciu. Po príchode polície sa upokojila a odišla do svojho bydliska. Podľa vyjadrení starej matky, matka v tom čase vykazovala známky psychického ochorenia. Uviedla, že má vedomosť o tom, že jej dcéra denne chodí do krčmy, kde popíja alkohol a fajčí marihuanu. Následne bolo obratom v rodine matky vykonané šetrenie a pohovor s matkou mal. detí. Nevedela racionálne vysvetliť prečo tak reagovala. Uviedla, že so svojou matkou má dlhodobu narušené vzťahy. Od pôrodu je nepokojná. Bolo jej odporúčané, aby navštívila psychiatra, ak má takéto problémy. Poprela konzumáciu alkoholu a marihuany. Priznala sa, že chodí do pohostinstva. Dňa 27.09.2023 sa na tunajšie O SPODaSK dostavila stará matka a uviedla, že dňa 26.09.2023 v čase okolo 22:30 hod. sa zopakoval podobný incident ako dňa 04.09.2023. Matka sa dobýjala do jej domácnosti, bola verbálne a fyzicky agresívna, opätovne požadovala telefón. Mal. M. opätovne privolať hliadku polície z dôvodu, že sa svojej matky bála. Po príchode polície sa matka mal. detí opäť upokojila a odišla do miesta svojho bydliska. Všetkého boli svedkom jej dve maloleté dcéry. Následne podala stará matka dňa 27.09.2023 trestné oznámenie na svoju dcéru z dôvodu porušovania domovej slobody. Následne bolo vykonané šetrenie v mieste bydliska matky. Našli ju v miestnom pohostinstve, známky opitosti však nejavila. Priznala, že vypila jedno pivo. Následne vykonali šetrenie aj v jej domácnosti, kde mala zabezpečené všetky nevyhnutné potreby pre mal. deti. Mal. deti boli vhodne a čisto oblečené. K otázke prečo sa vyhrážala, že zabije svoje mal. deti uviedla, že nič také nepovedala. Dňa 21.10.2023 vo večerných hodinách kontaktovala tunajšie O SPODaSK stará matka mal. detí zo strany matky a uviedla, že matka mal. detí je opitá a o mal. deti sa postarať nedokáže. Po príchode do domácnosti matky bolo na nej zjavné, že je pod výrazným vplyvom alkoholu. Matku následne previezli na Psychiatrické oddelenie NsP B. N. O. C.. Deti boli prevezené na Detské oddelenie NsP B. N. O. C.. Dňa 23.10.2023 sa matka mal. detí dostavila na tunajšie O SPODaSK za účelom riešenia situácie v jej rodine. Uznaná, že jej psychický stav vyžaduje psychiatrickú liečbu.

6. Matka s mal. deťmi v súčasnosti žije na adrese E. F. X C. v prenajatom byte, ktorý pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a kúpeľne. Jedná sa o podkrovný byt v centre mesta, ktorý je zariadený potrebným vybavením. Matka počas šetrenia uviedla, že nájomné za tento byt predstavuje sumu 460,00 eur mesačne. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 345,20 eur mesačne, prídavkov na mal. deti vo výške 120,00 eur mesačne, výživného na mal. A. vo výške 180,00 eur mesačne a splátky dlžného výživného vo výške 50,00 eur mesačne.

7. Dňa 13.03.2024 sa na tunajšie O SPODaSK dostavil p. K. G., nar. XX.XX.XXXX. Uviedol, že mal. deti B. môžu byť vystavené riziku ohrozenia ich života a zdravia. Toho dňa bola matka opitá, nachádzala sa v pohostinstve, pričom požila množstvo alkoholu, keďže dostala rodinné prídavky. Prítomné boli aj jej dve mal. deti, A. a D.. Nezabezpečuje starostlivosť o deti, deti sú vystavené riziku ohrozenia ich zdravia a života.

8. Za účelom zabezpečenia náhradnej osobnej starostlivosti bola oslovená stará matka H. A. B., ktorá uviedla, že súhlasí s prevzatím starostlivosti o mal. A., nakoľko vzhľadom na jej vek už starostlivosť o ňu zvládne. Pre zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti má vytvorené vhodné podmienky. Otec maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o svoju dcéru a nedisponuje ani náležitými rodičovskými zručnosťami, aby starostlivosť o dieťa v takomto útlom veku

zvládol sám. OR PZ C. informovalo, že zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že u matky mal. detí bol zistený plne rozvinutý syndróm závislosti na alkohole, 3. vývojové štádium.

9. Podľa ustanovenia § 360 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenia možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa ust. § 365 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

(1) Ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlíčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(4) V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

(5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

(6) Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

11. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania, alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa CMP, ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom CMP, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy, predložené spolu s návrhom, ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

13. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu a to s podaným návrhom Úradu zo dňa 14.3.2024, doručeným súdu toho istého dňa, ostatným spisovým materiálom.

14. Z vykonaného dokazovania súd konštatuje, že život, zdravie a priaznivý vývin maloletej by bol vážne ohrozený aj narušený, ak by súd bezodkladne nerozhodol o jej zverení do dočasnej náhradnej starostlivosti starej matky. Matka maloletej nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú, nadmerne požíva alkohol, čím maloletú vystavuje riziku ohrozenia jej života a zdravia. Matka zanedbáva potreby maloletej tým, že sa pravidelne zdržiava v miestnych pohostinstvách, kde požíva nadmerne alkohol. Navyše sú toho všetkého osobne prítomné aj jej dve maloleté dcéry, ktoré so sebou nosí do pohostinstva. Jediným príjmom matky sú štátne sociálne dávky, ktoré používa na kúpu alkoholu. Pod vplyvom alkoholu

nedokáže vykonávať starostlivosť o deti, čo sa potvrdilo mnohými šetreniami Úradu práce, ako aj výpoveďou svedkov. Neprichádza v úvahu návrat maloletej A. do domácnosti matky, ktorá ani sama nedokáže zabezpečiť svoje vlastné potreby a príjem používa na kúpu alkoholu. Nie je možné opomenúť, že matka trpí psychickými problémami, ktoré nelieči, o čom svedčí aj jej hospitalizácia na psychiatrii v C.. Stará matka maloletej prejavila vôľu prevziať starostlivosť nad maloletou A. a súhlasila s tým, aby bola maloletá dočasne zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko vzhľadom na jej vek už starostlivosť o ňu zvládne. Pre zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti má vytvorené vhodné podmienky. Otec maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o svoju dcéru a nedisponuje ani náležitými rodičovskými zručnosťami, aby starostlivosť o dieťa v takomto útlom veku zvládol sám. Súd preto návrhu vyhovel ako dôvodnému, nakoľko je nepochybne nevyhnutné bezodkladne zabezpečiť maloletej ochranu a bezpečie vydaním predmetného neodkladného opatrenia, v súlade s ust. § 365 ods. 1,2 CMP.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. Toto uznesenie o neodkladnom opatrení je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 365 ods. 3 CMP).

17. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 365 ods. 3 CMP).